

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **S. S.**
zastoupen JUDr. Denisem Mitrovičem, advokátem,
se sídlem Mírové náměstí 274, Týniště nad Orlicí

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany ze dne 27. dubna 2021, č. j. OAM-64/LE-BE01-ZA17-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

- 2. Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou. Namítal, že

napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem a zavázal se k dalšímu doplnění žaloby ve lhůtě pro její podání.

3. Dne 7. 6. 2021 bylo nadepsanému soudu doručeno doplnění k žalobě, v němž žalobce vymezil tři následující námitky. Je toho názoru, že se mu v průběhu správního řízení nedostalo řádného procesního i právního vzdělání a z toho vyplývajícího hmotně právního poučení. Toto pochybení vysvětloval žalobce následujícím způsobem. Namítal, že mu správní orgán nevysvětlil, že jeho výpověď je v případě žádosti o udělení mezinárodní ochrany jediným důkazním prostředkem k prokázání jeho nároku a podobně tak mu nevysvětlil, že veškeré zprávy obsažené ve spise jsou jediným zdrojem informací pro posouzení stavu v zemi jeho původu. Žalovaný měl dle žalobce jednat tendenčně ve snaze ho „nachytat“ na jeho vlastních tvrzeních.
4. Další žalobní argumentaci zaměřil žalobce na problematiku ustanoveného tlumočnicka v průběhu řízení před žalovaným. Ten měl žalobci ustanovit tlumočnicka z jazyka, kterým žalobce běžně nehovoří a který po delší dobu neužívá. Jednalo se o tlumočnicka z jazyka tureckého. Pro žalobce turecký jazyk není jeho mateřským jazykem, používá výhradně jazyka kurdského, má základy jazyka českého a anglického. Žalobcova schopnost porozumět uvedenému jazyku v nuancích potřebných pro vysvětlení správním orgánem požadovaných okolností jeho odchodu z Turecké republiky (dále také jen „Turecka“) tak byla značně omezená a žalobce nemohl objektivně vyličit v průběhu pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany všechny relevantní skutečnosti.
5. Žalovaný měl dále při zjišťování skutkového stavu zajišťovat toliko důkazy svědčící v neprospěch žalobce a tyto vykládat subjektivně a nikoli v jejich vzájemné souvislosti. Důkazy, které nadto žalovaný shromáždil, jsou zčásti zastaralé a zčásti irelevantní, jelikož je nelze aplikovat na žalobcův případ. Žalovaný měl k případu žalobce přistupovat zcela subjektivně, popisovat Turecko jako standardní demokracii, kde existují určité rozdíly, které generuje etnický původ, leč je nepovažoval za natolik nestandardní, aby mohly žalobci objektivně vadit. Hodnocení všech důkazů považuje žalobce za zcela tendenční. V tomto směru žalovaný bagatelizoval tvrzení žalobce, že byl perzekvován za prosazování svých politických názorů, zároveň mu neumožnil předložení důkazů.
6. Žalobce je toho názoru, že mu svědčí udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu a to kvůli incidentu, který v průběhu správního řízení popisoval. Ve vztahu k otázce pronásledování měl žalobce poskytnout správnímu orgánu: *„přebršel důkazů, které však byly opomenuty“*. Žalovaný zároveň nijak výpověď žalobce nezpochybňoval, je tedy zcela zřejmé, že žalobce se účastnil protestu na protivládních demonstracích a byl vystaven zacházení, které naplňuje intenzitu pronásledování a to i ve vztahu k možnému udělení tzv. ochrany doplňkové (ustanovení § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu). Má rovněž za vyloučené, že by mohl nalézt účinnou vnitrostátní ochranu před pronásledováním v jiné části země původu.
7. Žalobce je přesvědčen, že důkazní břemeno ohledně toho, zda jsou skutečně splněny veškeré podmínky pro využití vnitrostátní ochrany, nese plně správní orgán, jehož povinností je, v první řadě, si i k posouzení této otázky obstarat dostatečně přesné a aktuální informace o zemi původu a ty rovněž řádně vyhodnotit, což dle žalobce neučinil.

8. Závěrem žalobce poukázal na skutečnost, že žalovaný nedostatečným způsobem zjistil skutkový stav, resp. došel k nesprávným skutkovým závěrům ve vztahu k posouzení nároku žalobce na mezinárodní ochranu.
9. Závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný se k předmětné věci vyjádřil dne 1. 7. 2021 přípisem, v němž popřel oprávněnost podané žaloby, kterou považuje za nedůvodnou. Na první žalobní námitku reagoval následujícím způsobem. Zdůraznil, že nejen výpověď, ale i důkazní prostředky, které by žalobce v průběhu správního řízení předložil (např. listiny, fotografie, videonahrávky), by mohly sloužit k zajištění účelu správního řízení. Nelze rovněž považovat za zvyklost, že by správní orgán používal pouze zprávy o zemi původu, které si sám zajistil. Ze své rozhodovací praxe žalovaný poukazoval na situaci, kdy žadatelé běžně předkládají různé zprávy o zemi původu. Řada žadatelů předkládá i nejrozličnější novinové a internetové články, ve kterých se odráží jejich azylový příběh. I s takovými důkazy správní orgán běžně pracuje.
11. Ani druhou námitku neshledal žalovaný důvodnou. Konstatoval, že v rámci pohovoru byl žalobci ustanoven tlumočník B. M., tlumočník z jazyka kurdského. U pohovoru učiněného se žalobcem dne 17. července 2020 byl tlumočník z jazyka tureckého, ovšem kvalita tohoto rozhovoru nezavdává příčiny k pochybám o možném nedostatečném překladu a porozumění. Žalobce nadto výslovně nevyužil ani možnosti zpětné kontroly proběhnutého pohovoru.
12. Žalovaný dále upozornil, že z další námitky, kterou právní zástupce žalobce rozvedl, nevyplývá, které konkrétní skutečnosti vyznívající ve prospěch žalobce opomněl žalovaný zkoumat. Žalobní námitka reflektuje jedinou účast na nepovolené demonstraci, na které se měl žalobce stát terčem násilí ze strany tamních ozbrojených složek, a kdy měl vyvíjet politickou činnost. Z této činnosti však podle zjištění žalovaného nevyplývaly žádné azylově relevantní důsledky. Další žalobní text se pak věnuje výkladu pojmu pronásledování, a to za pomoci rozličné judikatury, avšak bez konkrétní návaznosti na azylový příběh žalobce.
13. Žalovaný neshledal vznesené námitky důvodné a má za to, že ty nejsou způsobitelné zpochybnit jeho závěry. Upozornil také na to, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, který nelze zaměňovat s jinými legálními formami pobytu na území České republiky (dále také „ČR“).
14. Žalovaný je toho názoru, že podaná žaloba není schopna prokázat nezákonnost napadeného rozhodnutí a navrhl ji zamítnout pro její nedůvodnost.

IV. Jednání soudu

15. Po zahájení jednání zástupce žalobce v podstatě zopakoval obsah žaloby založené na č. 1. 3 soudního spisu ve znění jejího doplnění na č. 1. 13-16 soudního spisu. Rovněž pověřená pracovnice žalovaného odkázala na obsah písemného vyjádření k žalobě na č. 1. 21-22 soudního spisu.
16. Poté, co soudce seznámil strany s podstatnými okolnostmi projednávané věci, vznesl vůči žalobci dotaz, zda se chce k věci ještě nějak sám vyjádřit. Ten uvedl, že žádné další vyjádření ve věci poskytovat nechce a odkázal se plně na obsah podané žaloby. Ani zástupce žalobce nevznesl žádné další návrhy na doplnění dokazování.
17. K doplňujícímu dotazu soudu, co bylo míněno žalobním tvrzením, že žalobce měl žalovanému ve správním řízení poskytnout „*přebršel důkazů, které však zůstaly*“

opomenuty“, zástupce žalobce sdělil, že tím byly míněny právě žalobcovy odkazy směřující k situaci v zemi jeho původu, zejména ve vztahu k situaci kurdského etnika.

18. Rovněž pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že nemá žádné další návrhy na doplnění dokazování.
19. V závěrečném návrhu zástupce žalobce odkázal na žalobní petit. Je přesvědčen, že žaloba je vydána po právu a je třeba žalované rozhodnutí zrušit. Pověřená pracovnice žalovaného navrhla zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost, náhrady nákladů řízení se vzdala.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

20. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).
21. V přezkumném řízení krajský soud ověřil následující rozhodné skutečnosti, přičemž měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“*. S ohledem na proměškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
22. Žalobce podal dne 30. 6. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 17. 7. 2020 poskytl k předmětné žádosti další údaje (za účasti tlumočníka do jazyka kurdského).
23. Konstatoval, že se narodil v městě M. D. na území Turecka, je kurdské národnosti, tureckého občanství a islámského vyznání. Sdělil, že politicky aktivní nikdy nebyl, ale je sympatizantem politické strany HDP. Posledním místem jeho bydliště bylo město M. D., je svobodný a bezdětný. V minulosti pobýval v Rumunské republice, odkud se opětovně navrátil do Turecka. V jiných státech neměl v minulosti udělena jiná víza a kromě České republiky nežádal v jiných státech o udělení mezinárodní ochrany. Je zdravý. Důvodem podání předmětné žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla jeho účast na mítincích politické strany HDP. Policie nafotila účastníky a on má strach, že by mohl být zatčen. Jednou bombardovali také jeho vesnici. Na vojně měl zranění při cvičení s rukou, ta se mu zlomila a byl propuštěn z vojny dřív domů.
24. V pohovoru, který byl se žalobcem proveden dne 17. 7. 2020, za účasti tlumočníka do jazyka kurdského, pak žalobce blíže rozvinul svá výše uvedená tvrzení. Doplnil, že ve vlasti pracoval se svým otcem jako malíř pokojů a zedník. Z vojny byl propuštěn po 10, 5 měsících domů, právě kvůli shora uvedenému incidentu s rukou. Ve vlasti žil v domě svých rodičů ve městě M. D.. Důvodem odchodu ze země byla obava z možného sledování kvůli účasti na jedné demonstraci v létě roku 2019. Demonstroval za to, aby

vedení města bylo kurdské, a proti změnám v Turecku. Dav neuposlechl výzvu k rozchodu a byl rozeznán. Účastníků demonstrace bylo asi 400. Časem měli být nějakí účastníci zatýkáni, proto odjel ze země.

25. K událostem ohledně bombardování dodal, že se jednalo o událost z roku 2015. Ve vesnici došlo ke konfliktu mezi policií a kurdskými silami, došlo k poranění ruky žalobce při poničení jejich domu nějakou střelou. Rodina žalobce včetně něj místo na určitou dobu opustila a po 3 měsících se navrátili zpět. Dům byl v pořádku.
26. Žalobce se cítí být v zemi původu diskriminován kvůli kurdské národnosti. Vysvětlil, že tento pocit má obecně, sám konkrétní zkušenost nemá. V České republice nemá nikoho známého, chtěl by se osamostatnit, disponuje finančními prostředky a rodina ho případně zabezpečí. Žalobce podotkl, že má pocit, že by jej dopadli i v jiných městech, jako například v Istanbulu. Nemůže se proto do vlasti vrátit. V minulosti žádné problémy s policií, soudy nebo armádou neměl, zatčení se obává až nyní, jelikož nějaké další účastníky demonstrace také zatkli. Nikdy neobdržel žádné oficiální obvinění (ani nyní). Konstatoval, že toto je jeho jediná obava. Na dotaz správního orgánu, zda by chtěl doložit nějaké další dokumenty či jiné materiály přislíbil, že dodá nějaké fotografie. Nic však nepředložil. Pohovor nechtěl zpětně přetlumočit.
27. Další doplňující pohovor byl se žalobcem proveden dne 7. 1. 2021 za přítomnosti tlumočnicka do tureckého jazyka. Žalobcem bylo konstatováno, že hovoří dobře turecky i kurdsky, kurdština mu je o něco bližší. Sdělil, že je středoškolák, bydlel s rodiči. V roce 2015 měla turecká vojenská policie poškodit jejich dům při potyčce. On sám měl být napaden tureckým vojenským policistou. Policista při tomto jednání zranil žalobci ruku. Zlomenou ruku měl žalobce dále i ve vojenském výcviku, kam nastoupil v roce 2018. K samotnému odjezdu z Turecka dodal, že v srpnu 2019 byl ve městě M. D. v davu demonstrantů zachycen na kameru, měl strach, že by jej třeba mohli na základě tohoto videozáznamu zadržet. Demonstrace se týkala změny starosty, žalobce se o ni dozvěděl nahodile. Spousta lidí včetně policie i davu celou akci fotila a nahrávala, je proto možné, že se na nějakém záznamu nachází i žalobce. Celá akce nebyla povolena a trvala asi 30 minut, jelikož poté přijela policie a dav rozeznala. Po demonstraci odešel žalobce domů, nic se dál nedělo. Dále žalobce popsal problémy se sháněním práce, jelikož si na vojně poranil ruku. Doplnil, že na pracovním trhu je obecná diskriminace Kurdů, jazyk není příliš na veřejnosti slyšet. V Rumunské republice chtěl žádat o mezinárodní ochranu, ale byl poslán zpět do Turecka. Nikdy nepřemýšlel, že by žil jinde než ve městě M. D.. V jiném městě by musel vykonávat jinou pracovní pozici než je malíř pokojů. V České republice žije u kamaráda a dělal by cokoli. Má strach, že pokud by se navrátil do země původu, mohl by být zadržen. Příbuzné má na různých místech v Turecku. Na dotaz, zda dodá avizované fotografie, řekl, že by mohl doložit foto z roku 2015 jejich poničeného domu. Zároveň doplnil, že nic dalšího doložit nechce. Zpětně přetlumočit jeho výpovědi také nechtěl.
28. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je zejména jeho obava ze zadržení pramenící z jeho účasti na jedné demonstraci, na níž mohl být zachycen na kameru. Žalobce také nastínil obavy z nalezení patřičné pracovní příležitosti.
29. Krajský soud dodává, že celá výpověď žalobce představuje několik stran protokolu. Proto nepovažuje za nutné ani možné, aby ji opisoval v úplnosti a v podrobnostech tak

odkazuje na obsah protokolů o výpovědi žalobce, které byly založeny do správního spisu. Ostatně oběma stranám sporu je jeho obsah dobře znám.

30. Žalovaný předestřel, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce vycházel především z jeho výpovědi, jím doložených materiálů a dále informací, které sám shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v zemi. Konkrétně vycházel z: Informace MZV, Turecko – Turečtí občané kurdského původu, listopad 2020; Informace OAMP, Turecko – Bezpečnostní a politická situace, červenec 2020; Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, Turecko – zjišťovací mise říjen 2019 (Kurdové), březen 2020; Informace OAMP, Turecko – Sýrie, Situace na turecké straně hranice, duben 2020; Zpráva mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Turecko, březen 2019; Zpráva ČTK, Turecko a Rusko monitorují příměří, ze dne 30. 1. 2021; Zpráva ČTK, Turecko chce narovnat vztahy s EU, ze dne 22. 1. 2021.
31. Žalobci byla dne 26. 2. 2021 dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí [ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)], ten této možnosti nevyužil, na dotaz správního orgánu uvedl, že další skutečnosti ani doplnění podkladů doplňovat nebude. Pouze dodal, že nyní má přítelkyni a mají v plánu se k sobě nastěhovat.
32. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci, který nikterak nerozporuje ani žalobce (pozn. ten pouze upozornil, že z těchto informací žalovaný vycházel účelovým způsobem), dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
33. Předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
34. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **n e n í d ů v o d n á**.
35. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14 tohoto zákona, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
36. Hned z úvodu by se krajský soud vyjádřil k vyjádření žalobce, že: „*se mu v průběhu správního řízení nedostalo řádného procesního i právníckého vzdělání a z toho vyplývajícího hmotně právního poučení*“. Krajský soud pečlivě prošel každý jednotlivý podklad založený do správního spisu, z nichž nelze dovodit, že by snad žalovanému bylo odepřeno jakékoliv standardní poučení ve smyslu zákona o azylu, či správního řádu. Není třeba právního vzdělání k tomu, aby žalobce naznal, že zcela klíčové jsou pro posouzení dané věci informace, které poskytne on sám nebo že správní orgán vychází

z podkladů, které jsou obsahem správního spisu. Opakovaně byl dotazován (kurdsky i turecky), zda chce k žádosti o mezinárodní ochranu něčeho doplnit, či dodat určité podklady (například viz čl. 45 správního spisu, či 67 správního spisu). O tom, že tomuto poučení a procesním postupům správního orgánu porozuměl, svědčí fakt, že žalobce výslovně uvedl, že doplní určité fotografie z roku 2015. Ty však nedoložil. Tato námitka žalobce není důvodná. Totéž lze konstatovat i o námitce vztahující se k tlumočení v průběhu správního řízení. Krajský soud ověřil, že v rámci prvního pohovoru k možnému udělení mezinárodní ochrany žalobci, dne 17. 7. 2020, byl přítomen tlumočník z jazyka kurdského (viz čl. 37 správního spisu). V rámci druhého pohovoru ve věci týkající se žalobce, byl sice přítomen tlumočník z jazyka tureckého, ovšem je zcela zřetelné, že žalobce v rámci druhého pohovoru pouze zopakoval informace, které již poskytl v průběhu pohovoru původního. Krajský soud má rovněž za to, že pokud by turecky žalobce skutečně nerozuměl, nebyl by schopen zcela konkrétně reagovat na každou dílčí otázku pověřeného pracovníka žalovaného. Nenalezl proto nic, z čeho by se dalo dovodit, že žalobce nebyl schopen a nedostal možnost předestřít takový azylový příběh, který by správní orgán měl brát v potaz. Žalobce nebyl v průběhu správního řízení nijak zkrácen na svých právech.

37. Podle § 12 zákona o azylu, v platném znění, se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
38. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se *„pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“* Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí *„státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“* Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona *„pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.“* Ohledně definice pojmu „pronásledování“ odkazuje krajský soud dále na čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice, které navazuje v obdobném duchu.
39. Krajský soud dále upozorňuje, že standardem pro zkoumání odůvodněného strachu z pronásledování je test přiměřené pravděpodobnosti. Ten byl již vymezen i Nejvyšším správním soudem, který zastává názor, že přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to však bez dalšího, že

pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).

40. Otázkou možného udělení mezinárodní ochrany žalobci, ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, se žalovaný zabýval dostatečně. Krajský soud již úvodem upozorňuje, že ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, musí být vykládáno souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod a její celkovou systematikou, a to jednak proto, že má toto ustanovení ústavního pořádku vyšší právní sílu, a jednak proto, že je § 12 písm. a) zákona o azylu promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Práva, která jsou tak § 12 písm. a) zákona o azylu chráněna jsou politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod.
41. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval a krajský soud s ním v tomto ohledu souhlasí, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl nic, co by svědčilo o tom, že ve své vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Krajský soud tyto závěry dovozuje zejména z faktu, že účast žalobce na demonstraci byla čistě nahodilá, ojedinělého charakteru. Žalobce nikdy nedisponoval členským průkazem žádné politické strany, ani členství v politické straně neavizoval. Sdělil toliko, že sympatizuje se stranou HDP. Za takto osvětleného skutkového stavu nelze dospět k závěru, že by žalobci hrozilo jakékoliv nebezpečí dle ustanovení § 12 a) zákona o azylu ve spojení s výkladem čl. čl. 43 Listiny základních práv a svobod. Co se týče politické aktivity žalobce a s tím spojeným pronásledováním, lze na základě takto zjištěného skutkového stavu konstatovat, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení § 12 b) zákona o azylu. Žalobce se aktivně neúčastnil politického života, nenastínil ani žádné konkrétní indicie k tomu, že by určité státní složky vyvíjely snahu k jeho dopadení, nikdo jej nevyhledává. Obava žalobce byla nastíněna ve zcela hypotetické rovině, bez konkrétních skutečností, které by odůvodňovaly jakoukoliv hrozbu.
42. Není na místě uvažovat ani o tom, že by žalobci svědčil nárok na udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu jeho kurdské národnosti. To již jen z toho důvodu, že žalobce nečelil v zemi původu žádnému nebezpečí, neupozornil na žádnou diskriminaci, neposkytl ve své výpovědi nic, co by mohlo zavdat pochybám o jeho bezpečnému navrácení do země původu. Dlužno dodat, že jeden incident v roce 2015, který nadto žalobce v různých fázích správního řízení popisoval odlišně, nemůže být stěžejním azylově relevantním důvodem pro to, aby bylo možné uvažovat o uplatnění ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce neuvedl, že by hrozilo nějaké nebezpečí jemu ani jeho rodině a na problematickou situaci Kurdů v zemi původu odkazoval pouze ve zcela obecné rovině, bez informací, které by se jakkoliv vztahovaly k jeho konkrétnímu azylovému příběhu. Jeví se pak zvláštním dojmem, když v žalobě žalobce tvrdí, že měl poskytnout správnímu orgánu: „*přešel důkazů, které však byly opomenuty*“, ačkoliv z jeho strany, kromě několika pohovorů k žádosti o mezinárodní ochranu, kde tvrdil v podstatě totéž, nedoložil ani neupozornil na nic, co by mohlo zavdat pochybnostem o jeho bezpečí v zemi původu. Zpochybňování výpovědi žalobce, ač krajský soud shledává určité rozpory ve výpovědích, nebylo v tomto případě na místě, správní orgán vzal za pravdivá všechna vyjádření k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, z nichž ovšem nebylo možno dovodit žádnou intenzitu pronásledování, obava žalobce je nastíněna zcela hypoteticky na základě zcela nahodilé události.

43. Krajský soud podotýká, že výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Azyl je proto třeba chápat jako specifický institut mezinárodněprávní ochrany, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv. Žalobce spojoval porušení předmětného ustanovení pouze s hypotetickou možností špatného zacházení ve vlasti, bez konkrétních indicií, že v jeho případě skutečně hrozí. Z podkladu spisového materiálu však ani domnělá hrozba pronásledování žalobce, či žádná pravděpodobnost, že by k nějaké újmě žalobce mělo docházet, prokázána nebyla. Úsudku žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. a) ani písm. b) zákona o azylu, nelze nic vytknout.
44. Totéž lze konstatovat ohledně neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu. Azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta. V posuzovaném případě není žalobce rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 zákona o azylu, proto na něj toto ustanovení nedopadá. Ostatně proti této části výroku rozhodnutí žalobce nevznese žádné námitek.
45. Žalobce ničeho nenamítal ani ve vztahu k možnému udělení tzv. humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Během správního řízení bylo postaveno najisto, že žalobce netrpí žádnými zdravotními obtížemi. Naznačoval pouze určité potíže s horními končetinami, které ovšem naplňují charakter nahodilých úrazů, nikoliv dlouhodobé náročné léčby, která by mohla být za určité situace azylově relevantní.
46. Krajský soud podotýká, že jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Žalovaný se touto problematikou a důvody, pro něž jej nešlo žalobci udělit, zabýval na straně 8 napadeného rozhodnutí. Krajský soud přitom upozorňuje, že důvody rozhodné pro udělení či neudělení mezinárodní ochrany ve formě tzv. humanitárního azylu se váží na skutkový stav ke dni rozhodování žalovaného správního orgánu. V tomto směru však žalovaný obstál, zaobíral se dostatečně zdravotním stavem žalobce i jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přičemž neshledal důvod, pro který by měl být žalobci humanitární azyl udělen. Krajský soud se s těmito závěry ztotožňuje.
47. Jelikož nebyly naplněny důvody pro udělení azylu, jako vyšší formy mezinárodní ochrany, soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
48. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z

důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

49. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení (jejich výčet je uveden na str. 3 napadeného rozhodnutí), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální nejen v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, ale i dnes. Krajský soud nemůže přisvědčit žalobci, že by snad materiály z listopadu 2020, července 2020 dubna 2020 či z ledna 2021 měly být v projednávané věci neaktuální. Pokud žalobce, či jeho právní zástupce, disponoval nějakými přiléhavějšími a aktuálnějšími podklady, měl možnost je předložit nejen v průběhu správního řízení, ale i řízení před krajským soudem. K tomu se ale neuchýlil.
50. Předně, žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť není sporu o tom, že trest smrti je v Turecku zrušen od roku 2004 a Turecko je dále v rámci monitoringu Amnesty International vedeno jako země, která legislativně trest smrti zrušila (viz Informace OAMP, Turecko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, červenec 2020).
51. Krajský soud dále upozorňuje, že žalobci nesvědčí ani mezinárodní ochrana ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný se s otázkou hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání vypořádal zcela vyčerpávajícím způsobem. Poukázal na fakt, že žalobce neuvedl nic, v čem by bylo možno spatřovat hrozící újmu směřující konkrétně proti jeho osobě. Nastínil jeho možnosti nejen právní, ale i faktické, vztahující se k možnosti profesního uplatnění i případného vnitřního přesídlení. Uvedl konkrétní města, v nichž může žalobce žít a nalézt zde práci. Žalobce byl shledán jako osoba, která se nadto v průběhu správního řízení nezmínila o žádném konkrétním negativním jednání ze strany státních orgánů Turecka, které by bylo možné považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
52. Krajský soud by pro úplnost poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle něhož pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponižení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže ovšem pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze. Krajský soud pouze doplňuje, že při přezkumu této problematiky neopomenul soud zvažovat i zásadu non-refoulement, nebo také jinak označovaného principu nenavracení, který je zakotven v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (tzv. Ženevská úmluva) a zní: „Žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení.” Jak bylo uvedeno výše, z výpovědi žalobce žádná bezprostřední hrozba nevyplynula. Jeho obavy byly přestřeny na bázi domněnek a skutečností, které nemusí nastat, a zcela pravděpodobně ani nenastanou.
53. Po pečlivém posouzení výpovědi žalobce o tvrzených potížích v zemi jeho původu musí

krajský soud předně konstatovat, že jím poskytnuté informace jsou zcela obecné, nepodpořil je žádným relevantním a aktuálním podkladem či vysvětlením. I z této skutečnosti plyne, že žalobce pouze zcela na základě svých domněnek předjímá možné události, které se mohou a nemusí v místě jeho původu stát. Žalobcem popisované potíže, resp. zcela pomyslně nastíněné obavy, ovšem pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze.

54. Krajský soud v tomto případě dále upozorňuje, že mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany je naprosto specifickým institutem mezinárodní ochrany, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv. Neslouží ke zlepšení životní situace osob, které se v určitých životních momentech necítí zcela komfortně a odmítají návrat do země původu z důvodu tamější obecně nelehké situace. Stejně tak jako žalovaný, má krajský soud za to, že nebylo poukázáno ani zjištěno žádné závažné jednání ve smyslu předmětného ustanovení.
55. Krajský soud uzavírá, že aktuálně žalobce nečelí žádnému riziku ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu ve spojení s ustanovením § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu, ani ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech.
56. Pokud jde o důvod pro udělení doplňkové ochrany kvalifikovaný v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že na základě obstaraných informací neprobíhá v Turecku žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu citovaného ustanovení. Krajský soud se s těmito závěry ztotožňuje a je toho názoru, že nebylo prokázáno ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
57. Souhlasit musí krajský soud i se závěrem žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu]. Žalovaný a ani krajský soud tak neshledali, že by vycestováním žalobce mohlo jakkoliv relevantním způsobem dojít k porušení mezinárodních závazků České republiky vztahujících se k rodinnému a soukromému životu. Žalobce upozorňoval na začínající vztah, žalovaný v tomto směru upozorňoval na přílehlavou judikaturu a možnosti, za nichž lze o udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu uvažovat. Případ žalobce ovšem pod tyto případy subsumovat nelze.
58. Krajský soud dále konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému z jeho rodinných příslušníků byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.
59. Žalobci nelze na základě výše uvedeného přisvědčit v tom, že by žalovaný zjistil skutkový stav (ohledně skutečností relevantních pro udělení mezinárodní ochrany v zemi jeho původu) za takto předestřené situace neúplně či nedostatečně, nebo že by při vyhodnocování obstaraných důkazů porušil zásadu jejich volného hodnocení. Na základě všech nastolených skutečností se soud musí ztotožnit se závěry žalovaného, který nejen, že neshledal zákonné důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, ale ani ve formě tzv. doplňkové ochrany. Dlužno dodat, že žalovaný správní orgán se zabýval dostatečně i potencialitou možné hrozby, avšak, stejně jako nadepsaný soud, tu z azylového příběhu žalobce, nedovodil. Závěry o nemožnosti udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem učinil krajský soud i s ohledem na to, že

mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem zcela výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž právě a jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 Azs 13/2017 – 32). Tyto však nebyly žalobcem naplněny.

60. Krajský soud ve vztahu k napadenému rozhodnutí navíc doplňuje, že žalobci nebyl napadeným rozhodnutím vysloven zákaz pobytu, ani mu není znemožněno, aby svůj pobyt na území České republiky legalizoval jiným způsobem, který nabízí zákon o pobytu cizinců (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016-30). Z uvedeného tedy vyplývá, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak není samo o sobě dotčeno právo cizince na území České republiky pobývat. Dochází pouze k odepření výhod plynoucích z možností, na něž pamatuje zákon o azylu, aniž by tím byla dotčena možnost žalobce požádat o jiný typ pobytového oprávnění.
61. Krajský soud proto uzavírá, že neshledal namítané formální nedostatky napadeného rozhodnutí ani žádné vady správního řízení, které předcházelo jeho vydání. Dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu). Pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VII. Náklady řízení

62. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný se však práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. října 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce